

5 gr.

SŁOWO

5 gr.

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel.

Redakcja czynna cały dzień.

REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—18.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

Rok III.

Niedziela, dnia 16-go lipca 1933 roku.

Nr. 160.

OD SŁÓW — DO CZYNU!

W oknie wystawowym przemysłu częstochowskiego musi być reprezentowana cała wytwórczość Częstochowy.

Nie jest przesadnym twierdzeniem, że my sami, my częstochowianie, nie znamy całości naszego przemysłu, szczególnie drobnego, gałęzie którego sięgają cyfry trzydziestu kilku. Jest prawdą, że olbrzymią ilość produkcji przemysłowej zakupujemy w kraju, poza Częstochową nie wiedząc, że posiadamy te wyroby na miejscu, że sprowadzamy artykuły przemysłowe z poza Częstochowy, wytwarzane jest u nas na częstochowskich warsztatach i wypracowane rękami częstochowskiego robotnika.

Pozornie wydaje się nam, że Częstochowa przemysłowa nie zmieniła swego charakteru przedwojennego. Tak nie jest. Choćby pobieżny przegląd wytwórczości naszej przemysłowej, w stadium obecnym wykazuje zasadnicze zmiany i na kolosalny rozwój naszego przemysłu, który rozgałęził się w szereg stronnictw, stwarzając ośrodek pełnowartościowy. Poza przemysłem ciężkim, hutniczym i włókienniczym, posiadającym tradycję przedwojenną i poza przemysłem dewocjonalnym, zabawczarskim powstał po wojnie przemysł nowy, drobny, ukryty, któremu ciężkie warunki powojenne, szczególnie w dobie obecnego kryzysu, nie pozwoliły osiągnąć pełni rozwoju, wyzyskać możliwości zbytu i należytej reklamy. Wydobycie na wierzach wszystkich tych gałęzi naszego przemysłu da obraz zgoła imponujący i wysunie Częstochowę na czoło miast przemysłowych, właśnie dla tej różnorodności przemysłowej, którą poszczycić się nie może żadne miasto polskie więc: huty szklane i żelazne, potężny przemysł włókienniczy: juta, len, wełna, bawełna, papiernie, zakłady graficzne i litograficzne, introligatornie, cegielnie, kapelusze, mydło; wyroby metalowe, celulozowe, galalidowe; najbogatszy w kraju przemysł dewocjonalny, zabawczarski i sztukatorski (gipsy), igły, guziki, noże, przemysł ceramiczny, drzewny, wapienniczy, wytwórnia rowerów, części rowerowych i samochodowych, wytwórnia świec samochodowych; pierwsza w Polsce fabryka łyżew, instrumenty muzyczne, lustra, ramy i listwy, wyroby metalowe i odlewy żelazne, przemysł elektryczny, muzyczny, wózki dziecięce, pończochy i trykotarze, kilimy, pasyaki i wyroby tkackie, przemysł artystyczny, garbarnie, grzebieńnię, garnki, przemysł kamieniarski, tapety, klej, żelatyna, albumy i nesesery, kosmetyki, nożyczki, kwas węglowy, wyżymaczki, perfumerie, okucia budowlane, lakiery, zakłady smółcowe, farby, boraks, oleje, naftalina, kreolina, lizol, karbol, eter, świece, cukry i czekolada, wody gazowe i lecznicze, palarnia kawy i surogatów, piwo, przemysł mięsny i wiele innych gałęzi przemysłu drobnego, których wyszczególnić dziś nie mamy możliwości, a które istnieją i wiedzą żywot mizerny, pozbawione możliwości rozwinięcia się należytego.

Tę różnorodność przemysłową Częstochowa przedwojenna nie miała. Rozwój nowych gałęzi przemysłowych odbywał się i nadal odbywa utajenie,

niezorganizowanie, oddany był i jest własnym nikłym siłom, pracuje chaotycznie i traci siły w walce z ciężkimi warunkami, w jakich się znajduje.

Od czasu wspaniałej wystawy przemysłowo rolniczej w 1909 roku, która była egzaminem sprawności przemysłu częstochowskiego, miasto nie podjęło żadnej próby zademonstrowania swego dorobku, swego bogactwa. Nie można bowiem traktować wystawy, urządzonej w 1926 roku nawet jako próby wystawy rzeczywistej. Dzięki nieudolnej organizacji wystawa ta raczej skompromitowała tradycję przemysłowej Częstochowy. Stąd wyłoniła się paląca obecnie konieczność poprawienia tej zachwianej reputacji, a przede wszystkim wydobycia na wierzach życia wszystkich warsztatów przemysłowych, by ułatwić mu rozwój, zapoznać z nim społeczeństwo Częstochowy i całego kraju. Konieczność zorganizowania wzorowego okna

wystawowego przemysłu częstochowskiego.

Świetną ku temu mamy okazję: w sezonie bieżącym, w miesiącu wrześniu do Częstochowy napłyną masy pątnicze i turystyczne z całej Polski, zdążające na uroczystości Jasnogórskie i na uroczystości 250 lecia odsieczy Wiednia. Tę okazję wyzyskać musimy! Dla tych milionowych przybyśców musimy urządzić wzorowe okno wystawowe, w którym pomieścimy całe bogactwo naszej wytwórczości przemysłowej.

Czas jest krótki, dlatego bezwzględnie musimy przejść od słów do czynu! Zadajmy kłam pomawianiu nas o gnuśność i niezadanie, pokażmy, że potrafimy rozwinąć tempo pracy i że zdamy tem egzamin sprawności. Na wystawie wrześniowej nie może zabraknąć żadnej wytwórni przemysłowej od stoisk potężnych fabryk aż po najmniejszy warsztat przemysłowy pracujący samodzielnie.

Skazanie dyrektorów Koncernu Donnersmarcka.

KATOWICE. — Wczoraj w sądzie grodzkim karnym w Rybniku zapadł wyrok w sprawie dyrektorów Koncernu Donnersmarcka Vogta i Buska. Przed kilkunastu dniami obydwa oskarżeni byli aresztowani z polecenia prokuratora sądu okręgowego za bezprawne zamknięcie dwóch kopalń, należących do tego koncernu i zwolnienie zatrudnionych tam górników.

Polska w porozumieniu o pszenicę.

LONDYN. — Premier Mac Donald zaprosił do siebie przewodniczących delegacji państw eksportujących i importujących pszenicę i w gorących słowach zachęcał do jaknajszybszego zawarcia umowy o metodach zbytu tego produktu, podkreślając, że wobec zamierzonego na koniec b. m. zakończenia pierwszej sesji konferencji londyńskiej, zawarcie umowy pszenicznej przed tym terminem byłoby wydarzeniem niezmiernie szczęśliwym.

W dyskusji okazało się jednak, że prowadzone od pewnego czasu rokowania pszeniczne nie doprowadziły jeszcze do porozumienia się eksporterów między sobą.

Delegat Polski p. Floyar Reichman złożył następującą deklarację:

„Polska, która jest ważnym eksporterem żyta i owsa, nie eksportuje takiej ilości pszenicy, aby mogła ona

W wyniku rozprawy dyr. Vogt i Buska skazani zostali na pół roku więzienia każdy i po 20 000 zł. grzywny. Ponadto oskarżeni ponieść muszą koszty sądowe w wysokości 2 ch tysięcy złotych. Karę dyrekt. Vogtowi zawieszono ze względu na jego podeszły wiek.

Zarówno oskarżeni, jak i prokurator wnieśli apelacje.

wywierać pewien wpływ na rynek międzynarodowy. Cena pszenicy wywiera jednak w pewnym stopniu wpływ na cenę żyta i dlatego Polska przywiązuje wielkie znaczenie do zawarcia porozumienia w sprawie pszenicy. Jeżeli porozumienie to wymaga bezpośredniego udziału w niem Polski, jesteśmy gotowi wziąć na siebie także zobowiązania, jakie odpowiadają warunkom gospodarczym i potrzebom eksportu rolnego Polski.

W rezultacie obrad ustalono, że rokowania pomiędzy eksporterami pszenicy rozpoczną się dziś rano z tem, ażeby dążyć do zakończenia ich w ciągu dnia.

Rokowania prowadzone są przez grupy eksporterów zamorskich z grupą europejskich państw t. zw. nadunajskich, poczem z Z. S. R. R. i Polską.

Walka Hitlera z kobietami.

BERLIN. W ministerstwie spraw wewn. Rzeszy opracowywany jest obecnie projekt ustawy, zmierzający do pozbawienia kobiet mandatów zarówno do Reichstagu, jak również do sejmów krajowych i ciał samorządowych. W kołach hitlerowskich panuje bowiem tendencja, że kobiety nie powinny zajmować się, poza pracą domową, żadną inną pracą, a tembardziej działalnością polityczną. To też rząd hitlerowski konsekwentnie dąży do całko-

witego usunięcia kobiet nie tylko z ciał ustawodawczych, ale również ze stanowisk urzędniczych i administracyjnych.

Przeciwko tym tendencjom daje się jednak zauważyć silna reakcja ze strony niemieckich organizacji kobiecych i już obecnie można stwierdzić, że przeferowanie powyższych postulatów napotka na wielkie trudności.

Hitleryzm sam wychodził wielką ilość politycznie wyrobionych organi-

zacji kobiecych, które obecnie — po zwycięstwie „narodowej rewolucji” — uparcie upominają się o dotrzymanie danych im w swoim czasie szumnych obietnic, jak „równouprawnienie polityczne niemieckiej kobiety” itp. innych zachęcających hasła.

BARONI WĘGŁOWI WYPOWIEDZIELI UMOWĘ ZBIOROWĄ

KATOWICE. Związek Pracodawców Górnośląskiego Przemysłu Górniczo Hutniczego w Katowicach przesłał wszystkim związkom górników na Górnym Śląsku pisma, zawiadamiające o wypowiedzeniu umowy zbiorowej dla kopalń węgla na dzień 31 bm. Baroni węglowi mają wysunąć przy rokowaniach żądanie obniżenia płac w górnictwie.

POS WYSOCKI U HITLERA.

BERLIN. Poseł Rzplitej, dr. Alfred Wysocki, złożył wizytę pożegnającą kanclerzowi Hitlerowi i odbył z nim przy tej sposobności dłuższą konferencję.

MOWY OBROŃCÓW W PROCESIE CENTROLEWU.

WARSZAWA. Wczoraj od rana w procesie przywódców Centrolewu trwały przemówienia obrończe. Przemawiali adwokaci: Antoni Landau i Stanisław Benkiel. Obaj obrońcy w konkluzji swych wywodów domagali się wyroku uniewinniającego. Dziś przemówienia pozostałych 5 obrońców.

POMOC OFIAROM POWODZI W MAŁOPOLSCE WSCHODNIEJ.

W związku z klęską powodzi na obszarze województw stanisławowskiego, tarnopolskiego i lwowskiego, Ministerstwo Opieki Społecznej przekazało na pomoc doraźną dla poszkodowanej ludności sumę 27,000 zł. — Z kwoty tej przeznaczono 20,000 zł. dla ludności województwa stanisławowskiego, 4,000 zł. dla województwa lwowskiego i 3,000 zł. dla województwa tarnopolskiego.

Specjalny delegat ministerstwa objeżdża obecnie tereny dotknięte klęską powodzi, celem stwierdzenia wyrządzonych szkód i potrzeb miejscowej ludności.

100 OSÓB ZGINĘŁO W WOŁDZE.

MOSKWA. Wydarzyła się na Wołdze w okolicach Jarosławia wielka katastrofa. Wielka barka przeznaczona do transportowania robotników z Jarosławia do pobliskiej fabryki, zatonała wskutek zbyt wielkiego obciążenia. W chwili katastrofy w barce znajdowało się przeszło 150 robotników. Ponad sto robotników utonęło. Zginął również jeden z komisarzy t. zw. brygady szturmowej.

HYDROPLANY WŁOSKIE PRZYBYŁY DO MONTREALU.

MONTREAL (Kanada). O godz. 18 min. 45 czasu średnio-europejskiego wodował, jako pierwszy, hydroplan gen. Balbo. W krótkich odstępach po nim reszta samolotów włoskich.

PODPISANIE PAKTU 4-CH.

RZYM. Podpisanie paktu 4-ch nastąpi dziś w południe w pałacu Weneckim, w siedzibie włoskiego ministerstwa spraw zagranicznych.

OBRONA KŁAJPEDY PRZED ZAKUSAMI NIEMIECKIMI.

KOWNO. Wielkie poruszenie wywołało ostre wystąpienie urzędu lwiskiej „Lietuvos Aidas” przeciwko urzędowemu organowi hitlerowskiemu „Völkischer Beobachter”, który ostatnio wystąpił z szeregiem artykułów twierdząc, iż Kłajpeda od 500 lat należała do Niemiec i musi przy Rzeszy pozostać. „Lietuvos Aidas” w ostrym artykule podkreśla, że o ile Niemcy będą rościć sobie jakiekolwiek prawa do Kłajpedy, która jest nierozdzielalną częścią Litwy, — to państwo litewskie potrafi odeprzeć każdy atak zaborczego państwa zbrojnie.

GAZ ZIEMNY GROZI ZAGŁADĄ MIASTU RUMUŃSKIEMU.

BUKARESZT. Utworzyła się w bezpośrodku sąsiedztwie miejscowości Kiszkapus w Siedmiogrodzie szeroka szczelina, z której wybuchają wielkie ilości gazu ziemnego. Gazy zapaliły się, tworząc słup ognia wysokości 200 metrów. W ciągu dnia spaliło się zgórą 2 miliony mtr. sześć. gazu ziemnego.

Pobliskie miasto Medgyes przez całą noc było zupełnie jasno oświetlone. Wśród ludności panuje nastrój paniczny, ponieważ istnieje obawa, że przy zmianie kierunku wiatru miasto padnie ofiarą płomieni.

KONIEC KONFERENCJI LONDYŃSKIEJ.

LONDYN. Małe biuro postanowiło wyznaczyć posiedzenie końcowe konferencji gospodarczej na 27-go lipca. Wszystkie komisje i podkomisje wezwano do jaknajszyszego według możliwości, przygotowania sprawozdań najpóźniej do piątku przyszłego tygodnia. 25 b. m. odbędzie się prawdopodobnie jeszcze jedno posiedzenie biura a 27 lipca zbierze się konferencja na posiedzeniu plenarne, na którym się odroczy.

Biuro nie wyznaczy prawdopodobnie terminu ponownego zebrania się konferencji, jednak chce sobie zastrzec zebranie się po odroczeniu, by w danym razie ustalić datę nowego zebrania się konferencji w zależności od rozwoju położenia międzynarodowego.

PAKT NIEAGRESJI GOSPODARCZEJ.

LONDYN. Na posiedzeniu plenarnym komisji ekonomicznej rozpatrywano propozycję sowiecką zawarcia paktu o nieagresji gospodarczej.

Propozycję tę poparł delegat polski, dyr. Sokołowski, który oświadczył, że Polska podtrzymuje sowiecką propozycję jako przywracającą zaufanie w międzynarodowych stosunkach gospodarczych, co przyczyni się do wzmożenia obrotu handlowego.

Delegat sowiecki, Mieżłauk wyraził wdzięczność dla delegacji polskiej

Dźwiękowe „GRAND-KINO” Dziś i dni następnych — Film niezwykłych wrażeń i niepospolitych wale- rów artystycznych — Demon Wielkiego Miasta W rolach głów.: WYNNE GIBSON i EDMUND LOWE. Reż. Ben Słolowa. Nad program: Tygodnik dźwiękowy Paramountu i dodatek rysunkowy.

za poparcie udzielone wnioskowi sowieckiemu i w dłuższym przemówieniu uzasadniał go. Propozycję sowiecką poparli przedstawiciele Irlandji i Turcji. Wniosek sowiecki odesłano do specjalnej podkomisji.

ZAMACH NA PREZYDENTA KUBY.

WASZYNGTON. Podczas konferencji prezydenta Kuby, gen. Machado z ambasadorem amerykańskim Sumner Welles, w skrzynce pocztowej klubu amerykańskiego, znajdującego się w bezpośrednim sąsiedztwie z pałacem prezydenta republiki, wybuchła maszynowa piekielna.

Eksplodacja nie spowodowała większych strat i nie pociągnęła ofiar w ludziach. Zamach był skierowany przeciwko prezydentowi Machado, którego gwałtownie zwalcza opozycja.

ZABURZENIA STRAJKOWE W AMERYCE.

NOWY JORK. Poważne zamieszki robotnicze wybuchły w Stanach Zjednoczonych.

Jednocześnie z podjęciem przez władze administracyjne wysiłków, zmierzających do opracowania regula-

minu w sprawie wysokości płac i warunków pracy, w rozmaitych gałęziach przemysłu w Bostonie, Massachusset, Filadelfji, Nowym Jorku, Krantonie i w Reading zastrajkowało zgórą 23 tysiące robotników.

W innych gałęziach przemysłu rozpoczęły się strajki manifestacyjne dla uczczenia już strajkujących robotników.

ARESZTOWANIE KREWNYCH B. KANCLERZA RZESZY.

BERLIN. Pięciu bliskich krewnych byłego kanclerza Rzeszy Scheidemana zostało uwięzionych. Znajdują się oni obecnie w jednym z obozów koncentracyjnych dla więźniów politycznych. Uwięzienie rodziny b. kanclerza Niemiec jest motywowane opublikowaniem przez bawiaręgo na emigracji w Pradze Scheidemana artykułu w „New York Times”, w którym b. kanclerz krytykuje rząd hitlerowski.

150 MAREK ZA PORWANIE HEIMWEHROWCA.

WIEDEN. Władze niemieckie wyznaczyły 150 marek nagrody za schwytanie

członka austrackiej policji pomocniczej i wydanie go w ręce władz niemieckich.

Z tego powodu przedostają się na granicę niemiecko-austracką, głównie bawarską w coraz większej liczbie ochotnicy hitlerowcy, pragnący zarobić 152 marek przez porwanie heimwehrowca, pełniącego służbę graniczną. Przed kilku dniami na jednego z żołnierzy policji pomocniczej obok miejscowości granicznej Leutasch napadli dwaj hitlerowcy i odebrawszy mu karabin, uwięzili go. W jednym z wozów heimwehrowcowi udało się wyrwać z rąk napastników i zbiec.

KARA ŚMIERCI ZA „SABOTAŻ” W NIEMCZACH.

BERLIN. Ogłoszono rozporządzenie pruskiego ministerstwa sprawiedliwości, przewidujące zaostrezenie przepisów dotychczas obowiązujących kodeksu karnego.

Rozporządzenie to przewiduje m. in. karę śmierci za sabotaż gospodarczy w postaci samowolnego rozszerzenia kompetencji poszczególnych organizacji robotniczych oraz za podżeganie mas robotniczych do buntu.

W tym celu mają być wprowadzone w najbliższej przyszłości specjalne „doraźne sądy gospodarcze”, które w trybie przyspieszonym rozpatrywać będą wszystkie tego rodzaju wykroczenia.

WYSPA WŚRÓD OCEANU PRZEMYSŁU KAPITALISTYCZNEGO. Spółdzielnia Robotnicza Huty Szkła „Stradom” w Częstochowie.

Pisaliśmy wczoraj o spółdzielni robotniczej dla eksploatacji huty szkła „Stradom” jako o wyspie robotniczej spółdzielczości przemysłowej wśród oceanu przemysłu kapitalistycznego. Dziś, by obraz był pełny, pragniemy zapoznać naszych czytelników z pracą tych pierwszych pionierów idei spółdzielczości robotniczej. Pragniemy przede wszystkim zwrócić uwagę na okoliczność zasadniczą: pod zarządem prywatnego kapitalisty dług za robociznę wynosił stokilkadziesiąt tysięcy złotych i suma ta po dziś dzień istnieje jako niepokryta należność robotników.

Dziś, od daty 1 października 1932 roku, która jest datą przejścia huty pod zarząd spółdzielni, robotnik wyzerpnięty niedostatkiem, pracą bez płacy, zdołał stworzyć kapitał obrotowy w sumie około 40 tysięcy złotych, spłacać dług zaciągnięty w Państw. Monopolu Spirytusowym, usprawnić pracę huty do pełnego biegu, powiększyć załogę robotniczą z 168 do 255 ludzi, którym robocizna wypłacana jest regularnie, z nadwyżki budżetowej za rok ub. spłacił 44 udziały

członków w sumie 8800 złotych, a produkcję własną podniósł z 30 tysięcy złotych miesięcznie do 50 tysięcy złotych.

To dzieło robotnika-spółdzielcy, który przystępował do uruchomienia upadłej i zrujnowanej przez własność prywatną placówki z kapitałem 7.793.99 gr. (pożyczka Państw. Mon. Spiryt.) i 3 tysiącami zapomogi, uzyskanej z urzędu wojewódzkiego.

Dziś w hucie „Stradom” praca wre sprawną, spoista, 255 robotników pod kierunkiem majstrów-spółdzielców produkuje szkło butelkowe w dbałości o pierwszorzędną jakość swojej produkcji. Nie jest to praca na dniówkę, ani praca akordowa, obliczona jedynie i wyłącznie na zarobek, na ilość płatnych dniówek czy wysokość akordu. Robotnik-spółdzienca wie, że pracuje dla siebie, że każda niedokładność, każde zaniedbanie przyniesie straty egółowi spółdzielców, a więc i jemu samemu. Dlatego produkcja huty jest precyzyjna, dlatego robotnik-spółdzienca chętnie przetwarza swój znój w kapitał obrotowy, tworzy zapasy produkcji, daje więcej wysiłku niż wy-

maga tego zapotrzebowanie.

Na placach huty widzimy imponujące sterty wyrobów szklanych gotowych do wysyłki, których nie dostrzeżę galiśmy dawniej, gdy huta stanowiła własność prywatnego przedsiębiorcy. A przede wszystkim nastrój dobry i zapał — to cecha charakterystyczna obecnej huty-spółdzielni. Znikły fermenty na tle głodowym, wyrzekania, strajki i groźby. Ci, którzy dawniej stanowili element głodowo wicherzycielski, dziś wciągnęli się w rytm pracy zgodnej, przekształcili się we wzorowych obywateli-spółdzielców. Ład i porządek, zakorzenił się tutaj głęboko, a każdy członek tej zbiorowości spółdzielczej otoczony jest należnym szacunkiem i opieką. Dla ilustracji drobny choćby przykład: pracujący przy ognistej wannie ze szkłem w wysokiej temperaturze hutnicy otrzynują dla ugaszenia pragnienia i ochłody nie wodę, jak dawniej, lecz kawę, którą gotuje się dla wszystkich.

Wysiłek pracy znać na każdym kroku: place wyszyskane pod ogródkami jarzynowe, staw, dawniej gnojna kałuża, dziś utrzymany starannie jest

EUGENIUSZ SUE.

KSIĄŻĘ PODZIEMI.

43)

POWIEŚĆ.

— Zapewne! Aha! rozumiem, rozumem; pan zacznie od sąsiada, żeby się zaprzyjaźnić z ładną sąsiadką. Nic w tem złego, już tu taki zwyczaj. Jestem pewny, że panna Rigoletta słyszała, że ktoś ogląda pokój i czatuje na nas, jak będziemy schodzić.

Istotnie, Rudolf przez drzwi, ozdobione amorkami i nieco uchylone, doszłżeł zgrabny zadarty nos i czarne, ciekawe oko.

— Mówiłem panu, że na nas czatuje.

— A to co takiego?

— Po tej drabinie można wejść do sieni, na którą wychodzą drzwi Morelów, a przy ich ścianie jest ciemna komórka, gdzie mam schowanie. Sciana dziurawa i stamtąd widzę i słyszę wszystko, co się u nich dzieje. Lecz broń mnie Boże, żebym ich szpiegował... Chodzę tam patrzeć, jak na okropny melodramat... kiedy potem wrócę do mojej izdebki, zdaje mi się, że jestem w pałacu. Chcesz ich pan widzieć?

— Bardzo dziękuję; może innym razem... kiedy tylko pan zechce mu-
szę jeszcze iść do obserwatorium, bo

potrzebuję kawałka skóry. Pan tymczasem zejdz, ja zaraz dogonię. Pipelet zaczął wdrapywać się na stromą drabinę.

Rudolf rzucił jeszcze okiem na drzwi Rigoletty, gdy wtęem usłyszał, że ktoś wychodzi od szarlatana; po sześciu jedwabnej sukni poznał, że to kobieta; zszedł, kiedy kroków słysząc nie było. Na ostatnich schodach drugiego piętra znalazł chustkę od nosa, którą zgubiła zapewne osoba od szarlatana wychodząca. Zbliżył się do wąskiego okna i przyjrzał się chustce; była obszyta bogatą koronką, w jednym rogu wyhaftowane litery L. N. i książęca korona. Cała chustka mokra była od lez. Zrazu chciał pobiec i oddać ją właścicielce, ale pomyślawszy, że ten krok mógłby się wydać niewczesną ciekawością, schował ją. Wszedłszy do izby pani Pipelet zapytał:

— Czy nie schodziła tu kobieta?

— Nie kobieta, ale wielka dama, wysoka, szczupła, osłonięta czarnym woalem wyszła od pana Bradamanti, mały Kulas sprowadził jej fiakra, a gdy wsiadła, wskoczył z tyłu, zapewne, żeby się dowiedzieć, gdzie ona mieszka. O! bo łotr, ciekawy jak sroka.

— Tak więc — pomyślał Rudolf — szarlatan dowiędzie się o nazwisku i mie-

szkanu tej damy.
— Czy pokój spodobał się panu?
— zapytała odzwierna.

— Bardzo; jutro się sprowadzam.

— Niech Bogu będą dzięki, że panna przed nasze drzwi przywiodł; dostaniemy znowu zadowolonego lokatora.

— A jeżeli pan będziesz dobry dla Alfreda, potrafię się za to odwdzielić.

Rudolf pożegnawszy ją, wyszedł.

Rad był z wiadomości osiągniętych w domu tym. Po zebraniu ich wrócił do siebie; wizytę u notariusza odłożył na dzień następny.

Wiemy już, że tego jeszcze wieczoru miał być na wielkim balu u postia.

TOM I SARA.

Sara Seyton, wdowa po hrabim Mac-Gregor, mająca trzydzieści siedem lat wieku, pochodziła ze znakomitej szkockiej rodziny. Cudnie piękna, po śmierci ojca, w siedemnastym roku życia wyjechała ze Szkocji wraz z bratem Tomem. Nierozsądne przepowiednie starej góralki, mamki Sary, rozwinęły, aż do szaleństwa dwie główne jej wady: dumę i ambicję. Mama przepowiedziała jej, że będzie małżonką udzielnego księcia. Sara uwierzyła w nieomyślność tej przepowiedni. Dziwniejsza jeszcze, że Tom Seyton nie tylko nie ganił szalonych nadziei siostry, ale postanowił całe życie poświęcić ziszczeniu tak świetnego i nierozsądnego marzenia. Podług Gotajskiego Kalendarza na rok 1818, Tom ułożył spis wszystkich książąt udziel-

nych, będących jeszcze w takim wieku, że się mogli żenić. Nierozsądna ambicja brata i siostry nie skłoniła się jednak do użycia środków nagan-nych. Tom postanowił pomagać siostrze w podstępach, w intrygach, ale zabiłby ją, gdyby się przekonał, że ona szuka czego innego, jak prawego związku. Spis bezżennych książąt był dość długi; obfitują w nich Niemcy. Dlatego Sara postanowiła rozpocząć swoją wyprawę do Niemiec. Mogła mieć nadzieję, że celu swego dopnie, bo obok rzadkiej piękności posiadała liczne i najrozmaitsze talenty. Zdawała się mieć duszę szlachetną, ognistą, namiętną, a w gruncie była oschła i nieczuła, przewrotna, mistrzyni w udawaniu, uparta i skryta. Nigdy serce ani uczucie nie zdołały zniweczyć zimnej rachuby, ułożonej przez tę chytrą, samolubną i dumną kobietę. Po przybyciu na stały ład, Sara, za radą brata, osiadła najprzód w Paryżu dla ukończenia edukacji i pozbycia się angielskich zwyczajów w eleganckim i wykwiutnym towarzystwie. Po sześciu miesiącach pobytu w Paryżu, Sara mogła z każdą Paryżanką iść w zawody o dowcip, powab rozmowy, najwspanialszą kokieteryję, niewinne i wyzywające spojrzenie, czasem dziewczęce i namiętne. W spisie, ułożonym przez Toma, pierwsze miejsce zajmował ród książąt Gerolstein.

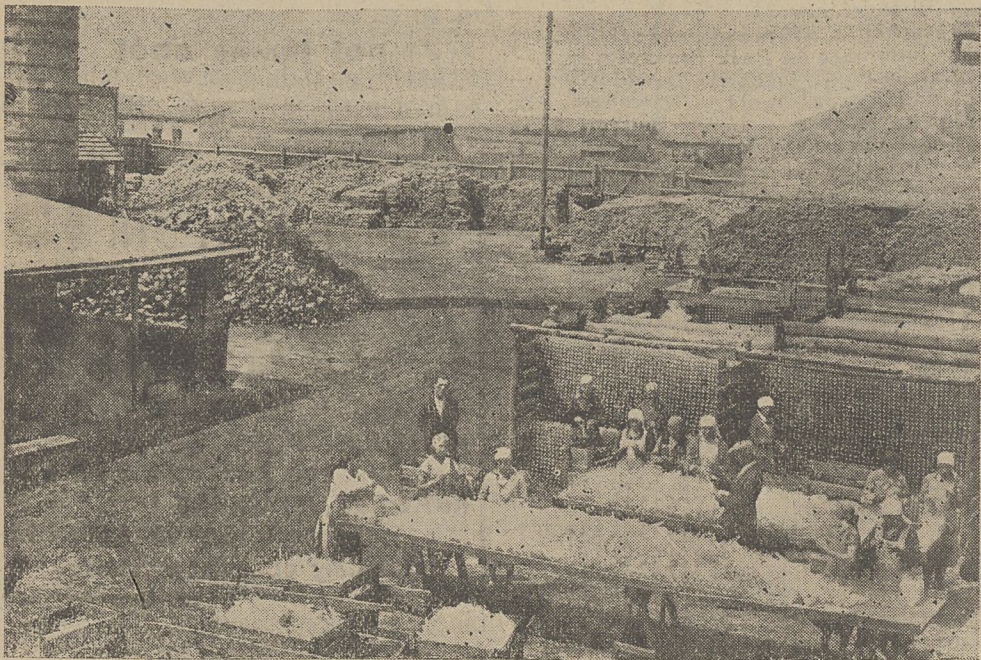
(D. c. n.).

zarazem hodowlą ryb, każdy odpadek szkła jest zużytkowany celowo. pracowicie wysegregowany oczyszczony i przetworzony.

Słowem, naderudany eksperyment, dosadnie przekonujący, że forma robotniczej spółdzielni przemysłowej nie jest utopią, którą życie przekreśla, a jest najszlachetniejszą, bo uszlachet

pozostawiała w sferze zrozumiałej nieufności. Dziś już to zaufanie posiada. Pomoc jednak im potrzebna i opieka wydająca. Zasłużyli sobie na nią: dokonali wielkiego dzieła! I dlatego, należy być o tem przekonany, rząd otoczy tę pierwszą wzorową spółdzielnię robotniczą opieką troskliwą, przydzielając jej dostawy szkła, butelko-

Sortownia i składy huty szkła „Stradom”.

nającą robotnika formą przyszłego ustroju. Eksperyment udany a raczej, wywalczony samozaparcem się robotników, zrealizowany ofiarnym wysiłkiem obywatelskich jednostek, które pozostawiły i dokonały tego, przełamując pozornie niezlomny mur nieufności władz i społeczeństwa. Bo jednak huta, jako eksperyment odważny,

wego, które w głównej mierze huta, produkuje. Przydział ten otrzymać powinni i niewątpliwie otrzymają, bo pracą swoją, doniosłością dzieła którego dokonali zasłużyli sobie w pełni na zaufanie władz i wywalczyli sobie przywilej prawa pierwszeństwa do dostaw rządowych.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Niedziela 16 lipca. N. M. P. Szkaplerza
Poniedziałek 17 lipca. Aleksego, Wsytyny.

Wschód słońca o g. 3.50 Zachód 19.49

Nocne dyżury aptek.

W nocy z soboty na niedzielę: Nowy Rynek, Aleja Wolności.

W nocy z niedzieli na poniedziałek: II Aleja Ostatni Grosz.

Park Staszica w przededniu doniosłych zmian.

Przed kilku oniami donosiliśmy o robotach ziemnych, prowadzonych w parku 3 maja i o gruntownych zmianach, jakie przewidziane są w plantacjach miejskich w ogóle, a w parkach miejskich w szczególności. Obecnie — jak się dowiadujemy — park Staszica otrzyma niezwykle efektowną inowację. W znajdujących się obok restauracji „Pod kogutkiem” dotychczas, urządzony zostanie staw, o powierzchni 4 tysięcy mtr. kwadr., zasilany wodą z wodociągów miejskich. Staw będzie prawdopodobnie zarybiony, kursować po nim będą łódki, gdyż projektowana głębokość jednego metra uznana została za zupełnie w tej mierze wystarczającą.

Nie do pominięcia jest i ten szcze gół, że wszystkie trawniki zasiane zostały trawą i brzozi zaopatrzono zostaną w estetyczne i trwałe krawężniki.

Syn prezydenta Rzplitej odwiedził i wytwórnię kilimów w Częstochowie.

Przed kilku dniami bawił w Częstochowie w przejeździe do Katowic p. Józef Mościński syn Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Pan Józef Mościński odwiedził wytwórnię kilimów i pasiaków Sejmiku Częstochowskiego w parku Staszica i nabył tam piękny kilim, który polecił sobie wysłać do Warszawy siedziby Pana Prezydenta. P. J. Mościński wyraził swe uznanie dla wzorowego kierownictwa wytwórni.

Do posiadaczy sadów i ogródków. W niedzielę, 16 bm. o godz. 15 w sali Rady Miejskiej zostanie wygłoszony odczyt, o walce ze szkodnikami roślinnymi, zwłaszcza największą plagą sadów, mszycą krwistą. Odczyt wygłosi na skutek zaproszenia przez miejscowy oddział Centralnego Polskiego Związku Ogrodników, przedstawiciel Stacji Ochrony Roślin w Kra- wie, p. mgr. Zbigniew Kawecki.

Przypomina się zarazem o ostatnio wydanym ogłoszeniu z m. maja, przez

zarząd miasta rozporządzeniu p. Prezydenta Rzeczypospolitej, w którym paragraf czwarty przedstawia sankcje karne za niewypełnienie obowiązku niszczenia szkodników. Wejście na odczyt bezpłatne.

Wstrzymanie ruchu na moście przy ul. Rzeźnickiej. Z powodu bardzo złego stanu istniejącego mostu obiadowego na rzecze Konopce przy ul. Rzeźnickiej, ruch po moście wstrzymany zostaje aż do odwołania.

Szczepienie koni przeciw nosaciznie. W poniedziałek, 17-go b. m., o godz. 8 rano, na targowicy zwierzęcej przy rzeźni miejskiej (Ostatni Grosz, Rzeźnicka 2) odbędzie się szczepienie koni przeciw nosaciznie. Do szczepienia należy zgłosić następujące konie: konie z dowodami tożsamości; konie, nieposiadające dowodów tożsamości; żrebacki ze świadectwami pochodzenia zwierząt; żrebacki bez świadectw pochodzenia zwierząt. Dokładnych informacji udziela wydział wojskowy magistratu.

Śmiertelny upadek z dachu.

50-letni Leon Parkiny, cieśla chwilowo zatrudniony przy remoncie dachu w fabryce „Peltzerów” wczoraj spadł z wysokości 8 metrów, ulegając ciężkim obrażeniom głowy i silnemu wstrząsowi mózgu. Parkitny przewieziony do szpitala zmarł nie odzyskawszy przytomności.

Wykaz nowych podręczników. Ministerstwo WR. i OP. ustaliło wykaz nowych podręczników, przystosowanych do reformy szkolnictwa średniego i powszechnego.

W zreformowanej klasie pierwszej szkoły średniej obowiązywać mają wszystkie nowe podręczniki, których cena nie może przekraczać 3 zł. Nowe podręczniki wprowadzone zostają również w klasach I, II i V tej szkoły powszechnej, przytem maksymalna ich cena wynosić ma 2 zł.

Ministerstwo Oświaty, ustalając taką wysokość ceny podręczników szkolnych, miało na uwadze ogólne zubożenie ludności.

Zamach samobójczy przed kościołem.

Wczoraj popołudniu 45 letnia Władysława Ludwisko, mieszkanka przytułku starców przy ul. Ogrodowej, przed kościołem św. Jakóba w zamiarze samobójczym napiła się mieszan-ki, złożonej z karbolu i esencji octowej. W stanie poważnym przewieziono samobójczynię do szpitala.

WSZYSTKO BIERZE W ŁEB.

Profesor ekonomii politycznej na uniwersytecie w Paryżu Rist zakończył uroczystość zamknięcia roku akademickiego następującym przemówieniem do swych słuchaczy:

— „Panowie, kurs mój jest skończony i wątpię czy kiedykolwiek będziecie mogli odnieść z niego jaką korzyść, gdyż wszystko bierze w łeb na ziemi. Wypadki prześcigają nas i naprawdę nie wiemy czy i kiedy powróci normalna sytuacja gospodarcza. Nie pozostaje mi nic innego, jak życzyć wam, żebyście już byli na tamtym świecie w chwili, w której zawali się to, co wam przez rok cały mówiłem”

Zauważcie: profesor ekonomii politycznej uniwersytetu paryskiego, a więc człowiek naprawdę najbardziej powołany do wyrażania oceny przyszłych wy-

padków życia zbiorowości społecznej jakby na potwierdzenie jego tezy wzięła właśnie w łeb konferencja londyńska, która miała świat wybić Ba, osiągnęła ona wręcz przeciwnie rezultaty Barjery celne. O konieczności zniesienia tych barier mówiło się wiele jako o wstępnym kroku do poprawy zagwoźdżonych stosunków międzynarodowych. Tymczasem zamiast obniżyć wiele państw jak: Wielka Brytania, Turcja, Niemcy, Łotwa, Austria, Bułgaria, Czechosłowacja, Francja, Danja, Szwajcaria podwyższyły właśnie częściowo opłaty celne na wywóz części swej produkcji Rozbrojenie — fikcja. Owszem, zgodnym chórem świat śpiewa pieśni pokoju zbrojąc się na „olaboga”. Słowem — sytuacja bez wyjścia i bynajmniej nie rozkoszna.

O nieszczęście nie trudno.

Choć wiedział, że niezdrowo jest chorować, zwłaszcza w dzisiejszych ciężkich czasach, jednak p. Jan zanie mógł gwałtownie i poważnie. W nocy chwycił go boleści. W całym domu powstał wielki gwałt, harmider i bleganina, wszyscy potracili głowy. Trzeba było zgrozić gorący okład na brzuch i napażyć kojących bóle ziółek. Lecz tu ani węgla kawałka, bo parzygnat Kaśka wczoraj ostatek wypaliła, a ze składu jeszcze nie przystali, drzewa ani łupki.

Godzina trzecia w nocy, sędzi śpią, p. Jan wije się w boleściach, — słowem Sodoma i Gomora.

Sytuację uratował sublokator, czło wiek wielce spokojny i stateczny, który by nie robić subiekcji pani domu, założył u siebie w pokoju osobny leżnik i sam sobie przygotowywał herbatę na elektrycznym czajniku.

Po minucie p. Jan miał już gorący okład na brzuchu i pochłoniął szklankę kojącego odwaru. Na rano był już zdrow całkowicie i natychmiast pospieszył do sklepu i zakupił czajnik elektryczny. Doszedł bowiem do przekonania, że czajnik elektryczny jest najlepszym przyjacielem rodziny przy zdrowiu i w chorobie.

Kto wygrał na loterii?

W drugim dniu ciągnięcia drugiej klasy 27 loterii państwowej główniejsze wygrane padły na następujące numery:

Żł. 100,000 na nr. 187102+.
Żł. 15,000 na nry: 28401 29175 125624.
Żł. 5,000 na nry: 96664 106566.
Żł. 2,000 na nry: 3013 40384 67805 142132.
Żł. 1,000 na nry: 42903 116039 123217 138309.
Żł. 500 na nry: 33202 47505 66003 67726 70489 84504+ 99004 99919 101891 120645 141748.
Żł. 400 na nry: 15261 25478 50072 62963 69107 84362 84578 90424 93598 150895 154328.
Żł. 300 na nry: 7768+ 11549 12003 15118+ 36215 37125 40340+ 50561 54283+ 58571 62067 68584 87922 88577 117789 125182+ 128362 139849 146247 146584.
Żł. 250 na nry: 10864 16162 26435 33585 33918 33954 39233 40048 49860 50752 56831+ 57951 63413 79134 84976 95560 96572 98421 101226 105769 106730 112907 114856 116214 119223 120924 132864 149960.

Na pastwę losu.

Na Jasnej Górze pozostała prawdo podobnie po odejściu pielgrzymki 6-10 letnia dziewczynka, która nie zna języka polskiego, mówi bowiem i to bardzo słabo po niemiecku. Nazwiska ani też adresu rodziców dziecka ustalić nie można, ponieważ dziewczynko nie pamięta. Bezdonną dziewczynkę skierowano do Wydziału Opieki Społ. przy Magistracie.

Legionści! Na walny tegoroczny zjazd w Warszawie sekretariat Związku przyjmuje zgłoszenia do dnia 19 bm., w godzinach 19 — 20 wraz z opłatą zł. 5, Zarząd.

Wycieczka rezerwistów do Czarncy. Zarząd Związku Rezerwistów urządzi w dniu 20 sierpnia br., dla wszystkich miejscowych rezerwistów i sympaków Związku, wycieczkę do Czarncy (miejsce urodzenia Hetmana Stefana Czarneckiego). Dojazd

na miejsce rowerami i autobusami. W programie wycieczki przewidziane jest nabożeństwo w Czarncy, okolicznościowe przemówienie, sypanie kopca, wspólny obiad z gawędą i wiele innych uprzyjemnień. Bliższe informacje zostaną podane w późniejszym terminie.

Wypadki przy pracy.

W fabryce chemicznej, wytwarzającej alun do golenia w domu przy ul. Najsw. Marji Panny 16, zatrudniona przy pile mechanicznej 16-letnia Wanda Zymek uległa nieszczęśliwemu wypadkowi, piła bowiem przecięła rękę na wysokości przedramienia. Pogotowie przewiozło Zymkównę do szpitala.

Drugi wypadek zdarzył się w fabryce „Peltzerów”, gdzie 43 letnia Marja Urbańska (Dwernickiego 55) przez nieostrożność włożyła ręce między walce warsztatu przedziałniczego, doznając ran dartych czwartego i piątego palca prawej ręki.

Nie miała sił znosić nędzy.

Na emmentarzu na Kulach, obok jednego z grobów popełniła samobójstwo Katarzyna Switaj, zamieszkała w Rakowie, wypijając znaczną ilość kwasu siarkowego. Powodem desperackiego czynu, była nędza. W stanie b. ciężkim pogotowie lekarskie przewiozło do szpitala.

Notowania giełdowe. Bank Polski płać w dniu dzisiejszym: dolar — zł. 6.12, funt szterl. — zł. 29.60 marka niemiecka — zł. 2.08, frank franc. — zł. 84.89 (za 100 franków).

Teść grozi zięciowi. Do mieszkania Ignacego Gawła (Sciegiennego 71) przyszedł w nocy teść p. G. Józef Kopec, oświadczając, że musi zabić zięcia. P. G. widząc pijanego teścia wyszedł z mieszkania, by uniknąć niepotrzebnej awantury.

Most załamał się pod autobusem. Na szosie Częstochowa — Kłobucko pod wsią Grabówka, kiedy jadący autobus ciężarowy fabryki mydła w Katowicach, naładowany mydłem wraz z przyczepką, przejeżdżał przez most, w chwili, gdy przyczepka znalazła się na moście, most pod ciężarem załamał się i przyczepka wyruciła się, uszkadzając się lekko.

Dochodzenie w celu ustalenia przyczyny katastrofy prowadzi policja.

„Oficer” marynarki ujęty w Łodzi.

We wczorajszym numerze naszego pisma donosiliśmy o sprytnym oszustwie Józefie Zapartym, który oszukał kilkunastu właścicieli zaangażowanych rzekomo na statek „Pułaski”. Oszust występował w roli oficera marynarki i po przybyciu do Częstochowy ulotnił się.

Zawiadomione władze śledcze natychmiast wysłały telefonogramy i „oficer” marynarki został aresztowany w chwili wysiadania z pociągu na dworcu w Łodzi.

Kino-Teatr „ATLANTIC”

W SOBOTE i NIEDZIELE
wielki film egzotyczny

CIEŃ HAREMU

Film o niebywałym przepychu i napięciu akcji

Nad program KOMEDIA RYSUNKOWA i śliczne zdjęcia z wyspy HAITI

Ceny miejsc od 25 groszy,

Szczegóły w afiszach.

Wszelkie okulary, różnego rodzaju, ściśle wykonane podług przepisów pp. okulistów, oraz reparaacja takowych. — Aparaty fotograficzne i przybory, oraz wyroby stalowe i gumowe. Zamiana okularów wydanych z Kasy Chorych za dopłatą. — Najtaniej w firmie

OPTYK MEDICAL
II-ga
Aleja
31.

Kompozycje L. Wawrzynowicza:

Utwory fortepianowe:

- „Reverie Valse” (wydanie Wende w Warszawie i F. Hofmeister w Lipsku).
- „Mazur fantastyczny” (wyd. księgarni Mazowieckiej u Idzikowskiego w Warszawie).
- „Marsz Kordeckiego” (wyd. księgarni Mazowieckiej u Idzikowskiego w Warszawie).
- „Marsz Tryumfalny na otwarcie Wystawy Przemysł. w r. 1909 w Częstochowie” (Gebethner i Wolff).
- „Deux preludes tristes” na temat Becklina (Gebethner).
- „Deux preludes” op. 28 (wyd. Gebethner Warszawa).
- „Improptu f-mol” op. 10 (wyd. Kasy Przez. Warsz. Księgarzy).
- „50 ćwiczeń rytmicznych na gamie C-dur” dzieło pedag. (wyd. Kasy Przez. Warsz. Księgarzy).
- „Marsz Kościuszkowski” (wyd. księgarni M. Lipskiej w Częstochowie).

Utwory na głos solowy:

- „Dwie pieśni” p. t. „Z cyklu pieśni smutnych” (wyd. księgarni Wende w Warszawie, Simrock — Lipsk, Krzyżanowski — Kraków).
  - „Patrz na kwiaty” i „Mazurka b-mol” (księgarnia Mazowiecka i L. Idzikowski w Warszawie).
  - „Hymn ku czci Nieznanego Żołnierza” (wyd. Chóru Druk. Warsz.).
- Wymienione utwory ma na składzie księgarnia Rolnickiego w Częstochowie.
- Do wypożyczenia w celu wykonania, są u kompozytora (ulica Śląska 5) następujące utwory:

KANTATY:

- „Hymn Koronacyjny na cześć N. M. P.”, wykonany w czasie koronacji Cudownego Obrazu przez chór i orkiestrę.
  - „Kantata na cześć Marszałka Józefa Piłsudskiego” wykonywana corocznie.
  - „Kantaty ku czci Papieża”.
  - „Kantata ku czci H. Sienkiewicza i J. Słowackiego”, wykonane w czasie uroczystości sprowadzania zwłok.
- OPERA „JAGA” czteraktowa dla młodzieży, grana w Częstochowie dwukrotnie.
- „UTWORY FORTEPIANOWE” — 5 etud symfonicznych, oraz mniejsze utwory fortepianowe.

Wiadra zginęły. Z samochodu jadącego z Radomska do Częstochowy, a prowadzonego przez szofera Filipa Dobosza z Kamienicy Polskiej nieznaną sprawcy skradli 50 sztuk wiader cynkowych, wartości 100 złotych i niezauważeni zbiegli.

Wymuszali pieniądze. Grezel Sylwester Wysoka 5 i Walerjan Szware (Szczytowa 34) wymuszali pod groźbą zabójstwa pieniądze na wódkę od Juliana Ogłazy (Bleszno, Długa 14) i Marijana Janica (Długa 20).

Pożar. W Kłobucku w zabudowaniach Dawida Erlicha wskutek wadliwego urządzenia komina wybuchł pożar i zniszczył dom mieszkalny wraz ze sprzętami domowymi, wartości 2 tys. złotych.

Skradli dwie fury drzewa. Zatrzymano dwie fury drzewa, pochodzące z bradzieży w lasach państwowych. Skradzione drzewo wioził Marcin Leśnikowski (wieś Ostrowy) i Franciszek Kacperkiewicz (w. Lgota), „transport” jednak odebrano.

Włamanie. Do mieszkania Bolkowski Wiktora (Ogrodowa 10) dostali się nieznani sprawcy i skradli palto ezarne męskie, wartości 100 zł. i szereg innych rzeczy wartości 60 zł. Policja szuka.

Ladny lokator. P. Janowi Nocunowi (Narutowicza 71) były jego lokator, którego wyeksmitował rozebrał mu ścianę przylegającą do mieszkania i przywłaszczył ją sobie. Ściana przedstawia wartość 25 zł.

Groził zabójstwem. Różia Nirenberg (Warszawska 94) pod adresem dr. Heleny Polak (Waszyngtona 24) nie szczędzi pogroźek. Ostatnio N. zagroziła p. P. zabójstwem, wobec czego wpłynęła do prokuratora skarga na Nirenbergankę. Sprawa oprze się o sąd.

Pod hasłem sprawności przemysłu częstochow.

Po słowach — czyn!

Apel nasz. wzywający przemysł miejscowy do urządzenia wzorowego okna wystawowego przemysłu Częstochowy w gmachu Ogniska Niepodległości im. Marszałka Piłsudskiego i to w najbliższych dniach września, jako w okresie napływu pątników i turystów z całej Polski do Częstochowy, spotkał się z żywym odzewem. Już dziś uzyskaliśmy zgłoszenia szeregu firm, które gotowe są na ten termin urządzić swe stoiska wystawowe. Oczywiście zgłoszeń tych nie traktujemy jako zobowiązania, a raczej jako podkreślenie konieczności zorganizowania Targów Częstochowskich. Jak już zaznaczyliśmy poprzednio, zorganizowanie wzorowego okna wystawowego przemysłu częstochowskiego we wrześniu zależne jest od samego przemysłu.

Dlatego nadal apelujemy o dalsze zgłaszanie udziału tych gałęzi przemysłu, które w okresie 6 ciu tygodni gotowe są wystawić swe ekspozycje i urządzić stoiska. Dotychczas gotowość swą wyraziły:

„Union Textille” — zjednoczone przedsiębiorstwa węgry cesarskiej w Częstochowie.

„Metalurgia” — fabryka odlewów i emalieria — Łódka 16.

Spółdzielnia robotnicza dla eksploatacji huty szkła „Stradom” w Częstochowie

Nadesłane.

Echa skandalicznego zajścia.

W numerze 149-ym „Słowa Częstochowskiego” z dnia 4 lipca r. b. ukazała się wzmianka p. t. „Zranili ciężko swego stryja kamieniami”. Wzmianka ta zawiera pewne nieścisłości, wobec czego podaję poniżej faktyczny przebieg zajścia:

Oto w dniu 1 lipca o godz. 9 rano w majątku Bleszno, w korytarzu znajdującego się tam domu modlitwy, Eljasz Rosenbaum, syn Chaima i Tauby z Sienkiewicza, Café Kuliński i jego żona oraz stryj wymienionego wyżej Rosenbauma, Eljasz Rosenbaum i jego żona napadli bez żadnego powodu na zdążającego na nabożeństwo Szlamę Rosenbauma, który uderzony został dwukrotnie nożem w prawy bok, łepem narzędziem w głowę a następnie ciężko pobity, wskutek czego napadnięty odniósł ciężkie uszkodzenie ciała i przewieziony został do szpitala na Zawodziu, gdzie, ze względu na jego groźny stan, dokonano niezwłocznie operacji; do dnia dzisiejszego rany przeżywa w szpitalu.

Badany w czasie dochodzenia poszkodowany Szlama Rosenbaum stwierdził, że nożem zranili go Café Kuliński, w głowę zaś uderzył go jakimś łepem narzędziem Eljasz Rosenbaum, syn Chaima i Tauby, a pozostali napastnicy również dotkliwie go poturbowali, tak, że uchodzącą z ran krew z trudem udało się zatamować. Napadnięty począł wzywać pomocy co usłyszeli obecni na nabożeństwie mieszkańcy wsi, którzy zamierzali przyjąć z pomocą poszkodowanego. W tym momencie stanął w drzwiach wprost niewypuszczając nikogo, ojciec Eljasza Rosenbauma — Chaim, który oświadczył, że to kobiety klęka się między sobą. W ten sposób napadnięty pozbawiony został pomocy i sprawcy napadu mogli znęcać się w dalszym ciągu nad swą ofiarą.

W wyniku dochodzenia aresztowany został Eljasz Rosenbaum syn Chaima, którego sędzia śledczy po kilku dniach dopiero zwolnił pod dozór policyjny. Przeciwno niemu, jak i przeciwko pozostałym sprawcom toczy się w dalszym ciągu dochodzenie.

Podkreślić trzeba, że przed kilku laty starszy syn Chaima Rosenbauma, a brat głównego sprawcy obecnego napadu, Enzel vel Edek, popuścił się podobnego występu i za to został skazany przez sąd okręgowy w Częstochowie.

Droga napadów na swych krewnych rodzice Eljasza i Edka Rosenbaumów — Chaim i Tauba vel Tauva chcą zawładnąć dziedzicznym majątkiem. Pola Rosenbaum.

Kradzież towaru. Izraelowi Grankowi (Mostowa 9) dwie nieznane kobiety skradły ze straganu sztukę materiału na koszule, wartości 10 zł.

z odpowiedzialnością udziałami. — Szkło butelkowe.

Czesław Nowicki — artystyczny przemysł dewocjonalny — Kordeckiego 7.

Towarzystwo Akcyjne Fabryki Kapeluszy — ul. Berka Joselewicza.

Debski — fabryka cukrów i czekolady — Piłsudskiego 21.

Wytwórnia Kilmów przy szkole przemysłu ludowego — Park Staszycy.

„Saturn” — Joachim Dawidowicz — wapienniki, papa, smoła — Zawodzie.

Mokka Kawa — Leon Piotrowski — Częstochowska Fabryka Palenia kawy, cykorii, surrogatów oraz kawy słodowej — ul. św. Stanisława 1-3.

Wł. Ignatowski — „Cukiernia Ziemiańska” — własne wyroby cukiernicze.

St. Kozikowski — wytwórnia artystyczna figur gipsowych — ul. Łucka.

Henryk Gosek — chrześcijańska fabryka świec i wyrobów woskowych.

H. Imich — farby, pokosty, papier — Aleja 16.

Stefan Seifred — wytwórnia rowerów, części rowerowych i samochodowych.

„Henryków” — fabryka kwasu węglowego s. a. — Strażacka 30.

„Express” — wytwórnia zeszytów — ul. Fabryczna 12.

I. Sz. i B. Landau — fabryka widelec i noży — Fabryczna 12.

K. Soczek — instrumenty optyczne — Aleja 16.

Fr. Klimkiewicz — własna wytwórnia kosmetyków — specjalność kremy dla pie

lęgnacji cery — Kościuszki 58-60.

Bazar przemysłu artystycznego — Bronisława Dąbrowska — Aleja Wolności 2.

Dalsze zgłoszenia drukować będziemy codziennie w miarę ich napływania.

Echa usiłowanego uduszenia żony. W numerze wczorajszym donosiliśmy o ohydnej zbrodni jakiej usiłował dokonać na osobie swej żony st. strzelec 74 p. p., stacjonowanego w Lublińcu.

Szczegóły tego zbrodniczego czynu przedstawiają się następująco:

Przed kilku laty, Sieja, liczący wówczas 18 lat, ożenił się ze starszą o siebie o 4 lata Matyldą Szczepaniak ze wsi Zimna Woda (gm. Lipie), gdzie też zamieszkali. Pożycie małżeństwa od początku było nieszcześliwe, gdyż Sieja, który utrzymywał stosunki miłosne ze służącą gospodarza Cembika, dziewczyną niezwykle urodziwą, stałe maltretował żonę z namowy swej kochanki.

Na jesieni ub. r. Sieja wcielony do wojska i przydzielony do 74 p. p. w Lublińcu. W kilka dni po wyjeździe Sieji do Lublińca, udała się tam za nim kochanka jego, nie chcąc ukochara opuścić. Poczęła ona usilnie namawiać Sieję do zamordowania żony, by w ten sposób, po usunięciu jedynej przeszkody, kochankowie mogli połączyć się węzłem małżeńskim.

Sieja zgodził się na ten plan. W tym celu w środę wieczorem opuścił pokrywając koszary i wyruszył do domu. Ścieżkami, by nie być zauważonym przez nikogo, dostał się do swej wsi i zjawił się w mieszkaniu żony, której oświadczył, że potrzebne mu są natychmiast pieniądze, wskutek czego zmuszony był przyjechać. Po otrzymaniu pieniędzy Sieja zażądał, by żona udała się z nim do pobliskiego lasu, rzekomo po pakunek, który tam zostawił.

Młoda kobieta zgodziła się na to pod warunkiem jednak, że w mieszkaniu pozostanie matka jej zamierzająca w sąsiedztwie, by zająć się dziećmi, których dwoje było owocem tego małżeństwa. Sieja nie zgodził się na to, gdyż w ten sposób znalazłby się świadkiem zbrodni, którą zamierzał dokonać.

W pewnej chwili zbrodniarz rzucił się na swą żonę i począł ją dusić, ta jednak stawiała silny opór, wyrwała się z rąk potwora i wszczęła krzyk, który usłyszał dozorca nocny, który zaalarmował sąsiadów. Zbrodniarz tedy rzucił się do ucieczki. Niebawem ujęła go policja, która oddała go w ręce żandarmerji która osadziła go w więzieniu.

Orkiestra 27 p. p. w Korwinowie. W dzisiejszą niedzielę na plaży w Korwinowie przygrywać będzie orkiestra 27 p. p.

Na fundusz „Orlecia” w Kłobucku. W dalszym ciągu na fundusz „Orlecia” w Kłobucku złożyły ofiary następujące osoby: inż. Chmielek 5 zł., Zesiewski 3 zł., dyr. Bock 2 zł., Trojter 2 zł., Ujma 1 zł., Bużyński 1 zł., inż. Myśliński 1 zł., Tułowicz 1,50 gr. Gajzler 1 zł., Lidke

1 zł., Węgorzewski 1 zł., Danikiewicz 1 zł., Ziemiański 1 zł., inż. Tyszkiewicz 1 zł., inż. Makosik 1 zł., inż. Gojnowski 1 zł., Nowakowska 50 gr., Klimczak 1 zł., Szkuk 1 zł., Pawlikowska 50 gr., Dziembówna 1 zł., Lapi-des 50 gr., Trzeplóra 1 zł., Kleczów. na 50 gr., Górecki 1 zł. 50 gr., Sabat 1 zł., kpt. Grec 1 zł., Zabkowski 50 gr., dyr. Matuszkiewicz 1 zł., Kędzióra 50 gr.

Za potajemny ubój. Władze wykryły w Małusach Wielkich, u Jara Zymka potajemny ubój. Spisano doniesienie.

15 OD DZIŚ 15
TANICH DNI 15
KOSZUL I KRAWATÓW
W FIRMIE
I. RZASINSKI
II Aleja 29.
KOSZULE SPORTOWE
po 2,80, 3,25, 3,90, 4,25
KRAWATY JEDWABNE
po 0,75, 1,00, 1,50, 1,75
Prosimy obejrzeć wystawę.

Do Nr akt. Km 1049/33.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie I-go rew. Józef Mackiewicz zam. w Częstochowie przy ul. Waszyngtona Nr. 67 na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, iż w dniu 18 lipca 1933 roku od godz. 11, odbędzie się licytacja publiczna ruchomości w Częstochowie w lokalu przy ulicy Nowy Rynek Nr. 2 składających się z 200 par skórzanych pantofelków dzieciennych chronowych na po deszwie skórzanej, oszacowanych na łączną sumę 650 zł. które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Częstochowa dn. 1 lipca 1933 r.

Komornik Mackiewicz.

Do akt Nr. Km 953/33

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie I-go rewiru mający kancelarię w Częstochowie przy ul. Waszyngtona 67 na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 17 lipca 1933 r. o godzinie 11 w Częstochowie przy ul. Nowy Rynek Nr. 5 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości a mianowicie: stu skrzynek gwoździ po 16 kilogramów każda, czyli razem 1600 kg. oszacowanych na łączną sumę 560 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Częstochowa, dn. 12 lipca 1933 r.

Komornik Mackiewicz.

Zawiadomienie. Nic nie ondukuje tak szybko trwale i elegancko, jak aparat światowej marki „Princess” w zakładzie fryzjerskim „Sanitas” (Częstochowa ul. N. Panny Marii 7) gdzie różnie dokonywane są farbowania włosów najnowszymi farbami.

Domy, place, wille, młyny za bezcen do sprzedania. Wiadomość H. Below Wieluński Rynek Nr. 32.

....a jednak wszelkie przeprawkę najtaniej skutecznie **KANTOR PRZEWOZOWY** Kossowskiego, ul. Orzechowskiego 3 (dawnie Stanisława 5).

Do akt. Nr. Km 730/33.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Radomsku rewiru I-go Adam Żyżniewski zam. w Radomsku przy ulicy Częstochowskiej Nr. 28, na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 20 lipca 1933 r. o g. 11 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości należących do firmy „W. KATU-SZEWSKI” w Radomsku w jej lokalu w Radomsku przy ulicy Krakowskiej 67, składających się z żelazek, wagi dziesiętnej, mebli i innych oszacowanych na łączną sumę 1000 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Radomsko dnia 6 lipca 1933 r.

Komornik Żyżniewski.

Z RADOMSKA.

— Huta „Marywał” zwalnia robotników z powodu remontu. Dyrekcja huty szklanej „Marywał” — ob. Zespołu Robotniczego B. Hartowicz i Ska, z powodu remontu wanny zwolniła z dniem 1 lipca 130 robotników. Są przewidziane dalsze zwolnienia.

— Kto skradł 5 zł.? P. Helena Bartoszevska (Kilińskiego 3) zgłosiła policji o skradzeniu jej z szafy 5 zł. gotówki. Policja prowadzi dochodzenie.

— Nowomianowany instruktor O. P. L. Gaz. Instruktor powiatowy O. P. P. został mianowany przez władze wojewódzkie LOPP-u p. Kazimierz Ignasiak.

Białe zęby: Chlorodont

z Radomska (dalszy ciąg).
— **Za znieśliwienie.** Sąd grodzki w Radomsku skazał Stanisława Kulkę z Dobryszyc za znieśliwienie wójta gminy Dobryszyc na 2 miesiące aresztu oraz 50 zł. grzywny.

— **Złodziej z Częstochowy przed sądem w Radomsku.** Przed sądem grodzkim w Radomsku odpowiadał wczoraj za kradzież roweru 19-letni Walenty Knysak z Częstochowy. Knysak, mimo swego młodego wieku, ma już za sobą bogatą przeszłość kryminalną, za same kradzieże karany był już 9 razy. Wczoraj sąd wymierzył mu przykłądną karę: 2 lata więzienia.

— **Postronek i areszt.** Mieszkaniec wsi Masłowice, Józef Słowiński za kradzież postronka z wozu Jana Krawczyka skazany został przez sąd grodzki na miesiąc aresztu.

Z koncertu Chóru

im. A. B. Birnbauma.

Jak już niejednokrotnie pisałem, najwłaściwszą formą muzycznej pracy, zwłaszcza zaś w zespołach amatorskich, jest śpiew chórny, uprawiany starannie i systematycznie, dostarczając bowiem więcej umuzykalnienia, a popis chórny jest tego umuzykalnienia niekiedy najlepszym przebiegiem.

Koncert chóru męskiego im. A. B. Birnbauma jaki nam było danem słyszeć kilka dni temu, był jakby egzaminem z wyników pracy wspomnianego chóru.

Z prawdziwą satysfakcją mogę stwierdzić, iż zespół występujący przed publicznością dopiero po raz drugi od czasu swego niedawnego istnienia, zdał egzamin celująco, osiągając poziom bardzo wysoki, korzystnie odbijający się od zwykłego poziomu produkcji amatorskich.

Pod dyрекcją p. Lewkowicza, chór śpiewał czysto, z wyrazem i doskonałym uwypuszczeniem wszystkich efektów rytmiki i dynamiki. Zarówno w potężnych fortach jak i w pianissimo, miękkość barwy głosowej i frazowania była utrzymana. Chór posiada dość imponujący, mimo nieznacznej liczebności (zaledwie 20 osób) materiał głosowy. Niektóre tenory, barytony, zwłaszcza zaś basy, winny być wzorem dla tutejszych zespołów śpiewaczych.

Ekspresja, jaką chór wydobywa z pieśni ludowych, posiada dużo ciepła i prostoty.

Wielką atrakcją dla rozmiłowanej w lirycę wokalne publiczności żydowskiej było odśpiewanie, prócz pieśni chóralnych, przez pp. Edelista (tenor), Grabinera (bas) i Szmidta (baryton), solo z tow. chóru szeregu pieśni ludowych. Wszyscy trzej wspomniani soliści posiadają głosy b. wartościowe i nieprzeciętne, jednakowoż posiadacz takiego głosu, jakim poszczycić się może p. Grabiner, winny zazdrościć chórowi im. Birnbauma nie tylko zespoły miejscowe, ale nawet pierwszorzędną chóry stołeczne, krakowskie i poznańskie.

Pan Edelista włożył w odśpiewane przez siebie pieśni wiele uczucia, pan Szmidt zaś znakomitą szkołę i zdolność sceniczną („der Lamden”, „Wizsko le”). Produkcje solowe nie mogą jednak być przyjęte przez nas bez pewnych zastrzeżeń, mianowicie niemiłym niejako dysonansem koncertu były produkcje pp. Lemela i Wagi. Pierwszy posiada głos bardzo niewielki o znikomej górze, natomiast drugi ma już tę „utrapioną” górę, nie posiada jednak rejestrów średnich. Program tych produkcji był również nieco pretensjonalny—mojem zdaniem należało raczej ograniczyć się do pieśni ludowych, a nie trudnych aryj.

Akompanjowali nadzwyczaj poprawnie p. Kreps i p. dyr. Lewkowicz. Reasumując wszystko, chór im. Birnbauma ze wszystkich pieśni wydobyl efekty dynamiczne, a dobre głosy tego zespołu, kierowane umiejętnie przez p. Lewkowicza, wróżą towarzystwu piękny rozwój.

D.

URODONAL CHATELAINA

Zwalcza
reumatyzm
podagrę
piasek
sklerozę

**czyści nerki
oczysz. wątrobę
i stawy,
łagodzi arterie
i zwalcza
otyłość**

Do nabycia we wszystkich aptekach skt. apt.
Przedstawicielstwo ul. Fredry 4 Warszawa

Córka kupca warszawskiego sprzedana do łódzkiej spelunki.

Przed kilku tygodniami policja w całym kraju zaalarmowana została doniesieniem o zagadkowym zniknięciu 15-letniej córki zamożnej rodziny kupieckiej w Warszawie, Ryfki C.

W Warszawie wiadomym było, że rodzice zostawiali 15-letniej córce wielką swobodę i że brała ona czynny udział w życiu stowarzyszeniowym młodzieży. W związku z tem nie wracała często na noc do domu i czasami nieobecna była przez kilka dni (!) Rodzice zaginionej przypuszczali więc, że córka, nie opowiadając się, wyjechała na jakąś wycieczkę szkolną.

Tymczasem minęło kilka dni, a córka nie pojawiała się w domu. Wobec tego rodzice powiadomili policję. Władze bezpieczeństwa miały zadanie niezwykle utrudnione, wobec zbyt późnego zawiadomienia, przyczem przyjacielki i koleżanki zaginionej, u których możnaby ewentualnie zasięgnąć informacji, nie były obecne w Warszawie.

Ostatecznie zdołano ustalić, że dzie

wczyne widziano parokrotnie w towarzystwie młodego, dość przyzwoicie ubranego osobnika, niejakiego Abrahama Cienkusa. Wszystkie komendy policji w Polsce otrzymały nakaz poszukiwania zaginionej. Funkcjonariusze wydziału śledczego w Łodzi od dłuższego czasu obserwowali mieszkanie Abrahama Icka Rosena, przy ul. Żeromskiego 66.

We czwartek policja udała się do tego domu i stwierdziła, iż mieści się tam tajny dom schadzek, a Abraham Icek Rosen zajmuje się handlem żywym towarem. Gniazdo rozpusty zostało zdekonspirowane i stwierdzono, że Cienkus sprzedał 15-letnią córkę kupca warszawskiego do wyżej wspomnianego domu rozpusty. Wobec takiego faktu zarówno Cienkusa, jak i Rosena aresztowano, a 15-letnią dziewczynę odesłano do Warszawy do rodziców. Należy dodać, że Rosen zdołał przez ten czas zarejestrować dziewczynę w urzędzie obyczajowym i posiadała ona już książkę rejestracyjną.

Hitler był jednak malarzem-pokostnikiem na Morawach.

W prasie czeskiej w ostatnich dniach pojawiła się wiadomość, że dzisiejszy kanclerz Niemiec, Adolf Hitler pracował przed wojną jako malarz pomocnik w firmie Żidek w Ołomuńcu na Morawach. Właściciel firmy malarsko-pokostniczej Żidek dotychczas żyje.

Czasopismo „Wahrheit” zwróciło się przeto do Żidka, będącego obecnie wiceprezesem cechu malarzy—pokostników i demokratów w Berlinie z prośbą o bliźsze informacje w tej sprawie. Przed kilku dniami „Wahrheit” zamieścił list Żidka, w którym tenże m. in. powiada:

Prawdą jest, że spis mych pracowników z 1910 roku zawiera nazwisko Adolfa Hitlera, który zatrudniony był

w mej firmie 14 dni, jako pomocnik pokostniczy. Potem udał się do Wiednia, a od tego czasu nigdy go nie widziałem i nie zajmowałem się jego osobą. O ile sobie przypominam owego Adolfa Hitlera liczył lat 21 do 23, był niemieckiej narodowości i mówił nieznanym mi dialektem.”

W liście dalej Żidek wyjaśnia, że Hitler nie mógł wykazać się książką pracowniczą i że prosił aby przyjęty został, a o książkę się postara. Ponieważ jednak był niezdolny, a jego talent oratorski daleko wyprzedzał jego zdolności pokostnicze zwolniony został z pracy po 14 dniach. Żidek sam chciałby się dowiedzieć, czy dzisiejszy kanclerz Niemiec to ten sam, który pracował u niego jako pomocnik.

Jak wędruje opium.

Statek szmuglujący opium wypłynął z Madrasu w nocy. Z Indji nie wolno przewozić opium do Chin, czuwa nad tem genewska komisja opiumowa, która ma do swojej dyspozycji francuskie i angielskie okręty wojenne, stacjonowane w portach chińskich. Zapotrzebowanie opium w Chinach jest tak wielkie, że szmugiel tej trucizny opłaca się sownie pomimo ryzyka, które jest związane z kontrabandą.

Stary, ale jary jeszcze gruchot morski, żeglujący pod nazwą „Yu Shun” po wodach oceanu Indyjskiego i Spokojnego, miał ukryty pod pokładem ładunek opium, który wystarczał do wytransportowania na tamten świat przynajmniej 30 tys. ludzi. Dla oka

niewycieczonego szczerą ładowego ładunek „Yu Shuna” przedstawiał się całkiem niewinnie. Komu przyszłoby do głowy szukać opium w skrzynkach z kiełbasą, w workach z orzechami kokosowymi, w pękach kłójów bambusowych?... A tymczasem w wydrążonych bambusach kryła się trucizna, kiełbasy zamiast swej zwykłej zawartości nadziane były trującym narkotykiem, toż samo zawierały orzechy kokosowe, z których przemyślnie wypuszczono t. zw. mleko kokosowe.

Cały ten ładunek miał być odebrany w zatoczce Luang przez flotylę dzonów „Yu Shun” zawiął po drodze do Manilli, gdzie stał aż do rana następnego dnia. Załoga wyszła na ląd i prawie wszyscy udali się do

dancingu „Santa Anna”, największego dancingu na świecie w olbrzymiej sali którego może tańczyć jednocześnie 8000 ludzi przy dźwiękach jazzbandu.

Z rana statek wyruszył w dalszą drogę, kierując się już na północ, ku celowi swej podróży. O kilka kilometrów od brzegów, w zatoczce „Yu Shun” zarzucił kotwicę. Tutaj miały przybyć pod wieczór dzonki chińskie po odbiór zakazanego ładunku. Wieczór i noc zeszyły na daremnym oczekiwaniu chińczyków, którzy się jakoś nie zjawiali. Nad ranem jednak ukazało się na horyzoncie kilkanaście dzonów, płynących w kierunku okrętu. Wbrew zwyczajowi nie podpiływały one ku burtom „Yu Shun”, lecz zatoczyły koło i okrążyły go ze wszystkich stron, poczem zarzuciły kotwicę. Podejrzany ten manewr nie uszedł uwagi kapitana, który zaalarmował załogę, ustawił wszystkich marynarzy przy burtach i wobec braku broni palnej, polecił wydstać ze skrzyń ładunek granatów ręcznych, przeznaczonych dla armji kantonjskiej.

O godzinie 2 w nocy z dzonów podjęto atak. Na komendę kapitana zaczęto bombardować chińczyków granatami ręcznymi, ale na 5 granatów ręcznych zaledwie jeden wybuchł. Lecz i tych pół tuzina celnych i zapalnych granatów wystarczyło, by rzucić popioch między piratów i odeprzeć atak. Następnego dnia rano zjawily się prawdziwe już „dzonki” po odbiór opium, który w ciągu kilku godzin wyładowano i wręczono odbiorcom wzamian za umówioną sumę w meksykańskich dolarach.

Nadesłane.

W związku z notatką p. t. „Uniewinniony”, zamieszczoną w numerze 155 „Słowa Częstochowskiego” i zawierającą w końcowym ustępie pogróżki pod moim adresem, że za fałszywe oskarżenie zostaną pociągnięty do odpowiedzialności sądowej, proszę o zamieszczenie tych kilku słów wyjaśnienia dla p. A. Glińskiego.

Pogróżek p. Glińskiego nie lękam się i z niecierpliwością czekam na termin rozprawy sądowej, chcę jednak podać do publicznej wiadomości, że dla p. Glińskiego pobieranie podwójnej należności nie jest rzeczą nową. Dla ilustracji zaznaczę, że lokatorowi swemu Janowi Woldańskiemu p. Gliński darował 300 zł. zaległego komornego oraz „ofiarował” mu 100 zł. gotówką i 50 zł. wekslem, byleby tylko Woldański nie kierował skargi do prokuratora o podwójne pobieranie należności.

Do sprawy tej zresztą powrócę w czasie przewodu sądowego.

Wł. Maciejewski.

KONIECZNIE z tym znakiem!

KOWALSKINA

USUWA NAJUPORCZYWSZE BOLE GŁOWY

FABRYKA CHEM.-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI” WARSZAWA

Biuro Dzienników i Ogłoszeń „RENOMA”

wł. MARIAN ŻUKOWSKI
Częstochowa, Aleja Nr. 21, tel. 448.
PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych.
POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.
SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p. 547
SPRZEDAJE bilety pojedyncze na wybieżki autobusowe.
OBSŁUGA SZYBKA i SOLIDNA.

Obwieszczenie Nr. 1600-33

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie rew. III-go JOZEF KOSSEK zam. w Częstochowie przy ul. Waszyngtona Nr. 42, stosownie do art. 1147 i 1570 U. P. C., obwieszcza, że w poszukiwaniu od Zakładów Ceramicznych „Kawodrza” Sp. firm-komand na rzecz Zjednoczonego Banku Ziemiańskiego 10.200 złotych z % i kosztami, w dniu 3 października 1933 roku od godz. 10-ej, w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego Piotrkowskiego w Częstochowie przy ulicy N. Panny Marji Nr. 51, odbędzie się sprzedaż przez licytację publiczną nieruchomości fabrycznej, położonej we wsi Kawodrza Dolna, gminy Grabówka, pow. Częstochowski, a składającej się z 6 morgów gruntu oraz budynków i urządzeń do produkcji cegły, wyszczególnionych w protokole opisu z dnia 1 września 1932 roku.

Nieruchomość powyższa:

a) ma założoną księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym w Częstochowie, pod nazwą „Zakłady Ceramiczne „Kawodrza”, oznaczoną Nr. 33 rep. hip.

d) stanowi, stosownie do wykazu hipotecznego, własność: w jednej trzeciej niepodzielnej części Mendla Zmigroda Izraela Zmigroda, Stanisława Zmigroda, Etki z Zmigrodów Dyskinowej, wdowy Rozalji z Zmigrodów Steinowej i Ady ze Zmigrodów Goldstaubowej: czyli po 7/126 każdego z nich; w jednej trzeciej niepodzielnej części Izaaka vel Icka Sztajera, Izraela-Wollia Sztajera, Jakóba Sztajera, Markusa Sztajera, Szmula Sztajera, Adeli ze Sztajerów Hauptmanowej i Chany ze Sztajerów Kuntmanowej, czyli po 6/126 części każdego z nich i wreszcie w pozostałej jednej trzeciej niepodzielnej części — Mieczysława vel Smerla Zylbercowajga, w posiadaniu których się znajduje,

c) ograniczeniom o nabywaniu i drobnie niu nie podlega,

d) jest obciążona długami hipotecznymi i kaucjami w kwocie 1178 rb. 70 kop., 5000 dolarów i 60.531 zł. 67 gr. z % i kosztami, do których odnoszą się rygory w dziale III wykazu hipotecznego pomienne.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 20.000 złotych.

Zyczący wziąć udział w licytacji, winni złożyć wadium w wysokości 10 % sumy szacunkowej czyli 2000 zł.

Akta w sprawie powyższej sprzedaży znajdują się w kancelarii Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego Piotrkowskiego w Częstochowie.

Komornik: Józef Kossek.

Obwieszczenie Nr. 1720 33.

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie rew. III-go JOZEF KOSSEK zam. przy ul. Waszyngtona Nr. 42, stosownie do art. 1147 i 1570 U.P.C., obwieszcza, że w poszukiwaniu na rzecz firmy „Bracia Krauze” sumy 5.100 zł. z % i kosztami i inn., w dniu 16 listopada 1933 roku od godz. 10-ej, w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego Piotrkowskiego w Częstochowie przy ul. N. Panny Marji Nr. 51, odbędzie się sprzedaż przez licytację publiczną nieruchomości miejskiej, położonej w Częstochowie przy ul. Humbertowskiej Nr. 40, zawierającej przestrzeni 5482 mtr. kw., na której znajdują się budynki: dom parterowy murowany o 2 ubikacjach, obora i inne, wymienione w protokole opisu z dnia 3 lipca 1931 roku.

Nieruchomość powyższa

a) ma założoną księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym w Częstochowie, oznaczoną Nr. 2300 rep. hip.

b) jest obciążona długami hipotecznymi i kaucjami w kwocie 4.477 zł. z % i kosztami oraz innymi ostrzeżeniami i ograniczeniami, w działach III i IV wykazu hipotecznego wymienionymi.

c) stanowi własność Marianny z Rogaczów Kanusowej vel Kanusowej,

d) we wspólnym z osobami obcymi dzierżawnym lub zastawnym posiadaniu nie znajduje się,

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 10.000 złotych.

Zyczący wziąć udział w licytacji winni złożyć wadium w wysokości 10 % sumy szacunkowej, czyli 1000 złotych.

Akta w sprawie powyższej sprzedaży znajdują się w kancelarii Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego Piotrkowskiego w Częstochowie.

Komornik Józef Kossek.

LEKARZ DENTYSTA

MICHAŁ GREJNIEC

Ul. N. Marji Panny (Aleja) Nr. 10.

Przyjmuje od 9 — 1 i od 3 — 7 wieczorem W niedziele i święta od 10 — 2 po południu,

Telefon Nr. 250.

SUDOR PŁYN
ZAP. KOŁAŁSKI
USUWA
POT I NIEMIŁA WON
JEGO WON

Odciski z korzeniami

Naco męczyć się, narzekać;
Niema celu wcale zwlekać.
„LEBEWOHL” odciski leczy,
Z korzeniami je niweczy.

Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych

wyrażnie

LEBEWOHL

Wyrób krajowy.

Precz z naszymi wrogami!

Karaluchy, prusaki i t. p. robactwa — to szerszyce zarazy i różnych chorób zakaźnych. Należy je doszczętnie wytepić tylko przy pomocy niezawodnego i radykalnego środka, jakim jest

FLURIN

Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Przyjacielska przysługa.

Nadużywać nie wolno.

P. Aleksander Szypuła jest takim człowiekiem, że jak czuje dla kogoś sympatię, wszystko jest gotów dla niego zrobić.

Ale nie lubi, żeby jego dobroci nadużywać.

Pewnego razu przyszedł do niego kolega, pan Jan Kiński i oświadczył mu ze smutkiem w głosie:

— Oleś! Co robisz? Uważasz, przeprowadziłem się. Przywieźli mi meble na podwórze, a mieszkanie jest na 4 piętrze. Nie miałem akurat forsy, żeby im dopłacić, więc mi meble na podwórzu zostawili. Co robisz?

— Nie martw się — pocieszył przyjaciela p. Aleksander — przyjdź do ciebie po obiedzie. We dwóch meble na górę przeniesiem. Damy radę.

Przyjaciel nie wiedział jak dziękować i uszczęśliwiony wrócił do domu. Po obiedzie p. Aleksander wypłuszył sobie dla wzmocnienia poł butelki wódki, udał się do p. Kińskiego.

Meble rzeczywiście stały na podwórzu, ale w mieszkaniu na czwartym piętrze nikogo nie było.

Karierowiczostwo włoskiego generała

Gen. Balbo, szef awjacji włoskiej, o którym w prasie obu kontynentów jest bardzo głośno z powodu wielkiej wyprawy powietrznej 24 ch hydroplanów, na której czele sam stoi, jest jednostką nieprzeciętną, jak twierdzą jego rodacy, ale bardzo ambitną, żądną kariery, rozgłosu i zaszczytów, jak stwierdza prasa francuska.

Bardzo ciekawych pod tym względem informacji dostarcza ostatni zeszyt paryskiego tygodnika „Aux Ecoules”, który pisze:

— Stosunki między buńczucznym generałem i Mussolinim są naciągane. Niejednokrotnie dochodzi między nimi do gwałtownych scen. Mussolini z niechęcią patrzy na karierowiczostkę zapędy gen. Balbo i na szybkie jego bogacenie się. Dorobił się wielkiego majątku ziemskiego.

— Pomimo to odgrywa on w dalszym ciągu dużą rolę, zawdzięczając swej popularności, jaką zdobył jako jeden z przywódców rewolucji faszystowskiej, a następnie jako twórca współczesnej awjacji włoskiej.

— Wielka wyprawa 24 hydroplanów z Włoch do Chicago jest osobistym pomysłem gen. Balbo.

— Według obliczeń, wyprawa ta będzie kosztowała rząd włoski około 4 milionów dolarów, z czego 2 miliony dolarów wynosi koszt samych aparatów.

— Zwrócono podobno uwagę gen. Balbo, że wyprawa tak zorganizowana i z takimi kosztami związana, nie będzie usprawiedliwiona wynikami. Nie poskutkowały jednak żadne perswazyje. Gen. Balbo chce, żeby o nim mówiono.

— Kiedy stało się wiadome, że eskadra hydroplanów gotowa już jest do

Zdziwiony p. Aleksander zeszedł do dozorczyni.

— Nie wie pani — spytał — gdzie poszli ci nowi lokatorzy, co to ich meble stoją?

— Wyszli. Ale jakąś kartkę dla pana zostawili.

P. Aleksander wziął kartkę przeczytał i.. zbladł z oburzenia.

Treść kartki brzmiała:

„Oleś! Musiałem z żoną iść na imieniny do jej ciotecznej siostry. Nie gniewaj się. Obowiązki rodzinne, rozu miesz? Klucze od mieszkania zostawiłem u dozorczyni. Bądź przyjacielem! Co będziesz mógł — zanieś sam na górę. A ja, jak wrócę to ci pomogę”.

P. Aleksander list ten tak oburzył, że zgrzytając zębami wyszedł na podwórze i z zimną krwią zaczął demolować meble. Ponieważ dozorczyni, p. Janina Choleńska, chciała mu w tym przeszkodzić, pobił ją dotkliwie.

Został za to skazany przez sąd grodzki na 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg roku.

odlotu, dziennikarze włoscy i zagraniczni ciągle byli w pogotowiu, aby dać swym pismom najwcześniejsze opisy i zdjęcia fotograficzne. Gen. Balbo jednak nie tylko tań przed nimi moment odlotu, ale, jak się okazało, celowo dawał informacje sprzeczne, aby wyciekających dziennikarzy zdenerwować.

— W rezultacie eskadra hydroplanów wyruszyła w drogę do Chicago pewnej nocy, kiedy zupełnie nie spodziewano się jej odlotu. Jedynymi przedstawicielami prasy podczas odlotu byli reporterzy amerykańskiego koncernu prasowego Hearsta, specjalnie o odlocie uprzedzeni.

— Ten manewr gen. Balbo tym razem z awjacją nie nie mający wspólnego, przyniósł mu poważną sumkę 50 tysięcy dolarów, wypłaconych przez koncern Hearsta, jak zapewnia tygodnik „Aux Ecoules”.

Przeciw roznamiętnieniu politycznemu.

Ks. biskup tarnowski dr. Franciszek Lisowski, wydał w sprawie znanych zająć w Ropszyckim odezwe do kapłanów, która zawiera szereg wskazówek.

„W ostatnich tygodniach — pisze ks. biskup — w kilku parafiach dziecizł naszej zaszły bardzo smutne wypadki, których następstwem była utrata życia kilku osób.

Co jednak jest przyczyną tego nader smutnego stanu, tego pomroku i niezadowolenia wśród ludu naszego? — pyta dalej biskup.

Zapewne ciężkie położenie materialne, brak grosza i zarobku. Ale to nie jedyna przyczyna. Ważniejszą od nędzy materialnej jest roznamiętnienie polityczne. Jakaś psychoza ogarnęła niektórych i wskazuje im miraż lepszego jutra. Dołącza się do tego podziemna agitacja, która szerzy niezadowolone i nienawiść. Z bardzo ciężkiego położenia ludu skorzystały żywioły komunistyczne i jednostki moralnie wykołajone, które czekają na to, by w zamęcie żerować dla siebie.

Cale szczęście, że ogół ludności pozostał moralnie i patriotycznie zdrowy i rozumnie patrzy na te chwilowe niedomagania organizmu społecznego, że umie rozróżniać trudne warunki życia od mętnego i niesumiennego bałamucenia opinii publicznej. Największą częścią społeczeństwa nie uległa tej psychozie i nie dała sobie narzucić uczuć płynących z nienawiści. Nienawiść bowiem jest jak gorączka, która ponizła imię chrześcijańskie, — gdyż chrześcijanin nakazuje miłość wszystkim bliźnim, nawet nieprzyjaciół, nado nienawiść trawi organizm państwowy, ułatwia wrogom ataki na Kościół i Państwo i burzy moralność publiczną”.

Dalej poleca ks. biskup nie poruszać w kościele tematów politycznych, organizować w parafii stowarzyszenia katolickie, zwiaszcza młodzieży, a przede wszystkim zająć się ubogimi i bezrobotnymi.

Co natłuszymy dziś przez Radio?

WARSZAWA 16 lipca.

10.00 Program na dz. bież. 10.05 Nabożeństwo z Poznania. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Program na dz. bież. 12.10 Kom. meteor. 12.15 Poranek muz. wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. St. Nawrota. 14.00 Tr. z Gdyni. 15.05 Pieśni. 15.25 Recital fortepianowy. 16.00 Program dla dzieci. 16.15 Opowiadanie dla dzieci. 16.30 „Budowa robotniczych osiedli podmiejskich”, wygl. p. St. Teliński. 16.45 Audycja z Krakowa. 17.30 Arje i pieśni. 18.05 Program na dz. nast. 18.10 Rozmaitości. 18.30 „Na falach jeziora”. 19.00 Słuchow. p. t. „Bitwa nad Marną”. 19.40 „Skrzynka pocztowa rolnicza”, omówi W. Frenkiel. 20.00 Tr. z Gdyni. 21.00 Dzień. wiecz. 21.10 Tr. ze Lwowa. 22.00 Arje i pieśni. 22.25 Wiad. sport. ze wszystkich stacji polskich. 22.40 Wiadom. meteor. dla kom. lotn. i kom. policyjny. 22.45 Muzyka taneczna.

WARSZAWA 17 lipca

7.00 Sygnał czasu. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Płyty gramof. 7.25 Dz. poranny. 7.30 Płyty gramof. 7.52 Chwilka gosp. domowego. 7.55 Program na dz. bież. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Płyty gramof. 12.25 Codz. przegląd prasy polskiej 12.33 Kom. meteor. 12.55 Dziennik południowy. 14.55 Płyty gramofonowe. 15.05 Wiadomości bieżące. 15.10 Komunikat Państw. Inst. Eksport. 15.15 Płyty gramof. 15.25 Kom. gosp. 15.35 Płyty gramof. 15.45 Przegląd komunikacyjny. 15.50 Płyty gramof. 16.00 Tr. z Ciechocinka. 17.00 Pogadanka w jęz. franc. 17.15 Koncert solistów. 18.15 Królowa Jadwiga w literaturze”, wygl. p. J. Czarniecki. 18.35 Płyty gramof. 18.55 Audycja żołniersko-strzelecka. 19.20 Rozmaitości. 19.35 Program na dz. nast. 19.40 Feljeton literacki. 20.00 Operetka „Polska krew” 22.30 Wiadom. sport. 22.40 Wiad. meteor. dla komun. lotn. i kom. policyjny. 22.40 Muzyka tan. z Ciechocinka.

ADWOKAT

Tadeusz Dziubiński

przeniósł kancelarię

z ulicy Kilińskiego Nr. 3 na ulicę Waszyngtona 24 (d. Jasna)

BIURO

„POMOC PRAWNO - HANDLOWA”

Częstochowa, II Aleja 23 (w podwórzu)

Radomsko. ul. Częstochowska 9,

(w podwórzu).

Pisze prośby, skargi, podania, apelacje, rekursy, opozycje do wszelkich władz i urzędów. — Sporządza tanio umowy, kontrakty kupna-sprzedaży, dzierżawy, prowadzi administrację domów, meliunków i t. p., pośredniczy w wynajmie lokali sklepowych, fabrycznych i mieszkaniowych.

Przeprowadza windykacje wszelkich należności od dłużników. Przepisuje na maszynie. — Dział kupna-sprzedaży: Przyjmuje i załatwia wszelkie zlecenia w kupnie, sprzedaży i dzierżawach. — Dział „detektywów prywatnych”: Udziela szczegółowych informacji o każdej osobie w kraju. Bezwzględna tajemnica po wierzonych sprawach.

ODCISKI
ZGRUBIAŁA KORE I BRODAWKI
USUWA BEZ BÓLU BEZPRAWNIE
KLAWIOL
AD. KOWALSKI

WYKŁADY OGŁOSZEN: Przed telefonem 20 gr. za wiersz mm., nadawane, w tekście i za tekstem 30 gr., — tabelaryczne 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wiersz. Najmniejsze i zł. — Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 30 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń drobnych. — Wszelkie komunikaty przesłane listem kulturalno-oświatowym umieszczane są bezpłatnie

Redaktor odpowiedzialny Józef Weinleki

Druk. Bz. Świątek, ul. Najów, Marji Panny Nr. 68. Tel. 30 i 7-99

Wydawca: „PRASA” Sp. z o. o.